

L' AVE N S

REVISTA MENSUAL

* CIENCIAS * ARTS * LLETRAS *

Barcelona Maig de 1882

LA BANDA DE BASTARDÍA

a Banda de Bastardia, s' titula una nova producció de nostre volgut colaborador Frederich Soler, estrenada fa poch en lo Teatre Catalá; que no duptém en posarla entre las primeras del tan conegut poeta dramàtic.

L' argument, magníficament desenrotllat, nos vé á posar de relleu las faltas d' aquells temps repugnants del feudalisme; y nos mostra una d' aquellas escenas en que hi regna la discordia entre duas classes de la societat d' alashoras, aixó es, entre 'ls nobles y 'ls remensas. Estan sumament acertats los personatges de la obra, fentse del tot interessants lo del trobador Ulrich que 'l desempenya 'l senyor Goula bastant regularment, lo del *bastart* que la senyoreta Parrenyo interpreta prou bé, y lo de ballester, en lo quin lo senyor Fontova hi está magistralment.

En los papers restants, hi descollan per sa interpretació, lo Sr. Soler en lo de castellá feudal, lo Sr. Virgili en lo de frare, y la Sra. Pallardó, á la qui aconsellariam que no manifestés son dolor tan al viu, de lo qual sens dupte 'n treuria partit pera 'l bon desempenyo del paper que li está confiat.

Lo que sí recomanem als actors del Teatre Catalá, es que vesteixin ab una mica més de propietat; en *La Banda de Bastardia* no 's correspon de cap manera 'l trajo que porta la Sra. Pallardó ab lo dels demés del poema dramàtic.

No acabarém sens felicitar de tot cor al Sr. Soler per sa nova y tan notable producció.

D A R W I N

Do dia 19 del passat mes d'Abril, va morir en Down, comptat de Kent, Cárles Robert Darwin, á la edat de setanta tres anys y pochs mesos, puig que havia nascut en Febrer de 1809 en Shrewsbury. Pochs dias després de la seva mort va ser enterrat ab gran pompa en la abadía de Westminster, panteó nacional dels grans homes d' Inglaterra.

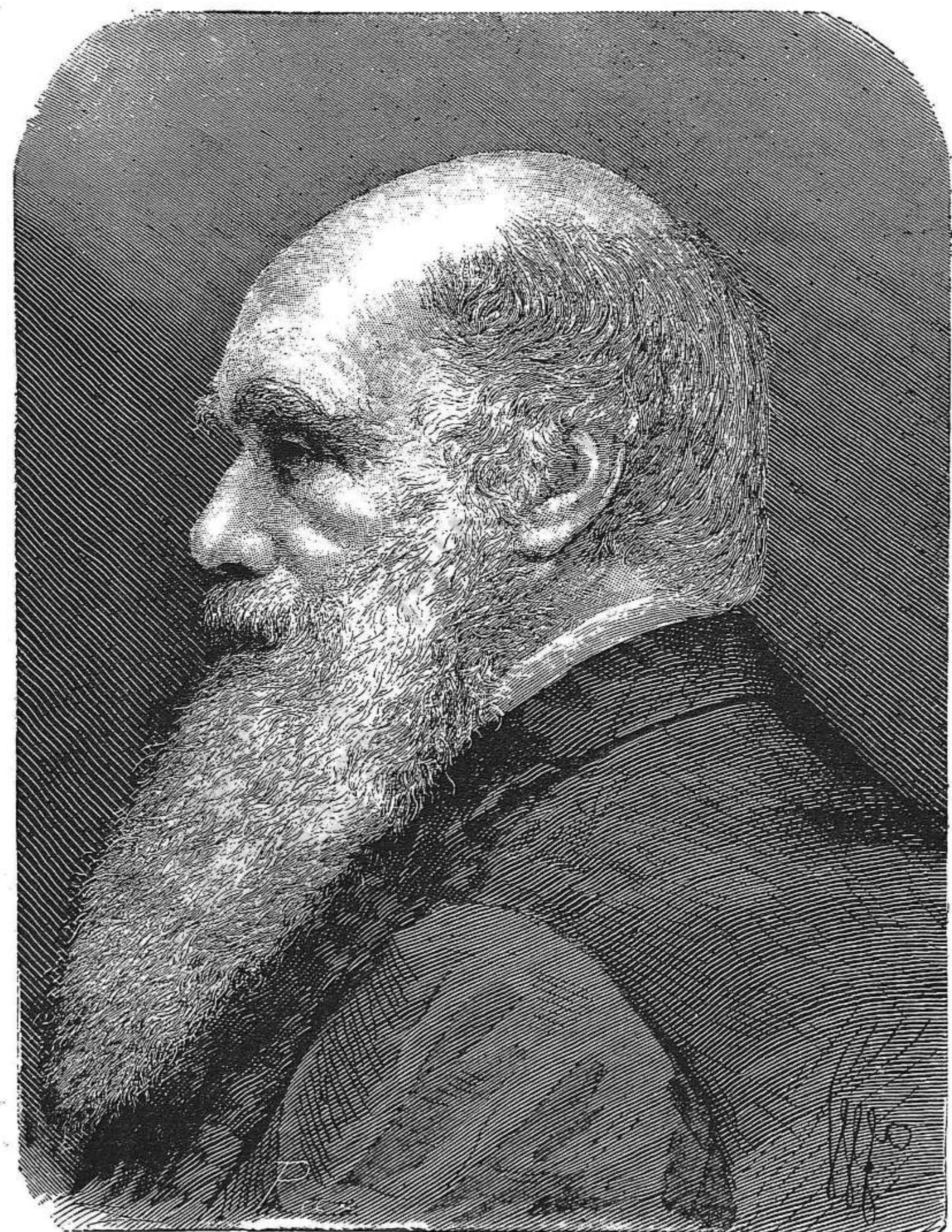
Pero per extraordinaria que fos la pompa desplegada en son enterrament, no va arribar ni de molt á la de que era digne. Si hagués sigut possible, haurian pres part en la fúnebre ceremonia tots los homes que pensan, puig que en Darwin era un d' aquells pochs escullits que al passar per aquest mon deixan llarch recort pera las generacions futuras; un d' aquells raríssims sers fenomenals que de vegadas no 's troben sino á la distancia de molts sigles.

La vida d' en Darwin es poch accidentada. Després de cursar las primeras ensenyansas en la seva ciutat natal, va passar á las Universitats de Edimbourg y de Cambridge. A la edat de 22 anys, portat per la seva afició á las ciencias naturals, va lograr ser admés sens paga á bordo del navili *Beagle* (Llebrer) que anava á empindre un viatje al rededor del mon, y al publicar á son retorn lo *Diari de sus investigacions* y varias obras sobre particularitats observadas, va ser tingut ja com un naturalista de primera forsa. En 1839 va contreure matrimoni ab la seva cosina Emma Wedgwood, y al cap de tres anys van anarsen á viure á Down, ahont va permaneixre tranquil y felís, dedicat enterament als seus estudis, fins al dia de la seva mort.

Desde aquell retiro y sens altras armas que la seva ploma ha fet una verdadera revolució en las ideas de la humanitat. En las sevas

primeras obras s' havia acreditat de ser un naturalista de primera forsa, pero luego va fer un pas més y de sobte va posarse al nivell dels grans filosophs. Al publicar en 1859 lo seu *Origen de las especies per medi de la selecció natural* va produhir estupor entre la gent de ciencia. Los uns, comprendent tot seguit l' alcans dels principis proclamats pél pensador inglés, principis tan originals com de trascendencia, van saludarlo com á digne successor dels Copérnichs, Galileus y Newtons. Los altres, poruchs y espantadissos, van vaticinar grans cataclismes com á producte de las predicacions darwinistas. En Darwin, fret y tranquil com verdader sabi, repetint en son interior lo célebre *E pur si muove*, va seguir lo seu camí, y cada obra nova que publicava era un nou arsenal de probas quasi evidentes, puig que totas las treya de la observació y la experiència. Desde 1859 fins á 1871 va dar á llum la *Fertilisació de las Orchideas*, l' *Encreuhament y fertilisació per sí mateixas (Self-fertilisation) de las plantas*, las *Formas de las Flors*, los *Moviments y habituts de las plantas que s' enfilan*, las *Plantas insectívoras*, y las *Variacions de las Plantas y dels Animals en l' estat de domestació*. Cada una d' aquestas obras queya com una pluja de plom fos sobre 'l cap dels detractors de son autor, que va proposarse reblar lo clau al publicar en 1871 la síntesis de sas observacions y principis en sa *Descendencia del Home*, que va completar després ab las *Expressions de las emocions en l' home y en los animals*. Als últims temps de la seva llarga y aprofitada vida no va permaneixe tampoch vagatiu, y avuy per avuy tota la Europa científica admira 'l gran conjunt d' observacions que va lograr reunir en sa darrera obra, qual títol es *La facultat motriu de las Plantas*, en la qual posa en clar una inmensitat de qüestions que havian sigut debatudas durant sigles.

Aquest conjunt d' obras, sens contar los traballs més reduhits, alguns d' ells admirables; obras que omplen un gran número de voluminosos tomos, están tan rublertas de observacions y datos, que pot ben assegurarse que la humanitat necessitará molts anys per digerirlos. En Darwin se troban reunidas condicions que sols van juntas en los més privilegiats representants del talent y del geni. Lo gran innovador es al mateix temps analítich y sintétich, y sols després d' haber comprobat un fet per una llarga sèrie d' observacions indubtables, s' atreveix á treuren las conseqüencias y á proclaimar un principi. No es un filosoph divagador y somniador que avansa ideas y fa teorías. Es un carácter eminentment práctich y

D A R W I N

positivista, que ni tan sols porta sos descubriments á son total desenrotllo. Camina sempre ab peus de plom, y confiat en lo porvenir, al porvenir deixa la tasca de sentar com indubtables, conseqüencias precisas de las premisas per ell adelantadas. La revolució está iniciada per ell; sos deixebles quedan encarregats de portarla á la práctica.

Pocas cosas hi ha més curiosas que observar la influencia que ha exercit en Darwin en sos contemporanis. Desde que en l' *Origen de las especies* va deixar entreveure sos trascendentals descubriments, tots los sabis d' Europa, aixís los que van declararse partidaris d' ell com los que van ferse sos contraris, van comensar á tenir nous punts de mira. En Darwin, desde son retiro, mantenia ab tots ells comers intelectual, y dels treballs de tots s' aprofitaba. Cada obra nova que publicava venia á ser la condensació de tot lo que s' havia estudiat desde sa anterior, logrant aixís posar á contribució fins á sos detractors, de quals observacions s' aprofitaba. En aixó posaba de manifest, com pocas vegadas s' havia fet, la forsa inmensa del seu génit.

Aquí hem de posar punt final á las nostras observacions, puig temém haver sigut ja massa llarchs dadas las dimensions de L' AVENS. En Darwin ha mort, pero las seyas obras quedan, y sigui 'l que vulgui 'l judici que 's formi sobre sas trascendentals teorías y observacions, no pot ningú desconeixe que 'l ilustre anglés ha marcat época y que son génit será sempre considerat com una d' aquellas fitas que marcan lo camí que va fent lo progrés de la humanitat.

V. ALMIRALL

L' AMOR Y CATALUNYA

¡Ay Castella, castellana,
si la terra catalana
no t' hagués coneugut may!

Sens consol y abatuda,—de tothom despreciada,
jau Catalunya trista,—la cabellera estesa,
plorant desconsolada
demunt lo panteó de sa grandesa.

Sobre sa hermosa testa—la roja barretina
descansa vergonyosa,—no com avans ufana;
del ayre sent joguina
no forma al cap aquella flor de grana.

Ningú d' ella 's recorda—tohom la deixa sola.
 Tan sols l' Amor, Cupido,—s' hi va acostar un dia
     y ab frases l' aconsola
     per veure si retorna en sa alegria.

Llavors va deixondirse—del somni de tristesa;
 l' escut de quatre barras—demunt son pit mostrava
     que glatia ab llestesa;
     y á son entorn atónita mirava.

Y com del cel las iras—llamps de sos ulls sortiren,
 y com torrents de lava—Vulcà treu de sa gola,
     paraulas d' ella eixiren
     tals contra Amor, qu' aquest la deixá sola.

Al noy culpa donava—d' haver perdut sa gloria
 puig sa daurada fletxa—li feu aymar Castella,
     escarni per sa historia,
     y més lo goig ja no ha vingut ab ella.

Anys y més anys passaren,—l' Amor sempre 's distreya
 y Catalunya hermosa,—la cabellera estesa,
     desconsolada jeya
     demunt lo panteó de sa grandesa.

Fins que d' aquesta vida—quan ja s' afadigava,
 migrada d' estimar,—al dols Amor volia,
     y aquest se 'n apartava
     perque se 'n recordava d' aquell dia.

Llavoras ella alsantse—com arrogant figura,
 vejentse despreciada,—ab veu de tró exclamá:
     —Jo esmolaré mas eynas—de pau y de cultura
     y seguirá ab lo sngle—mon poble catalá.

J. MASSÓ Y TORRENTS

LA CIENCIA

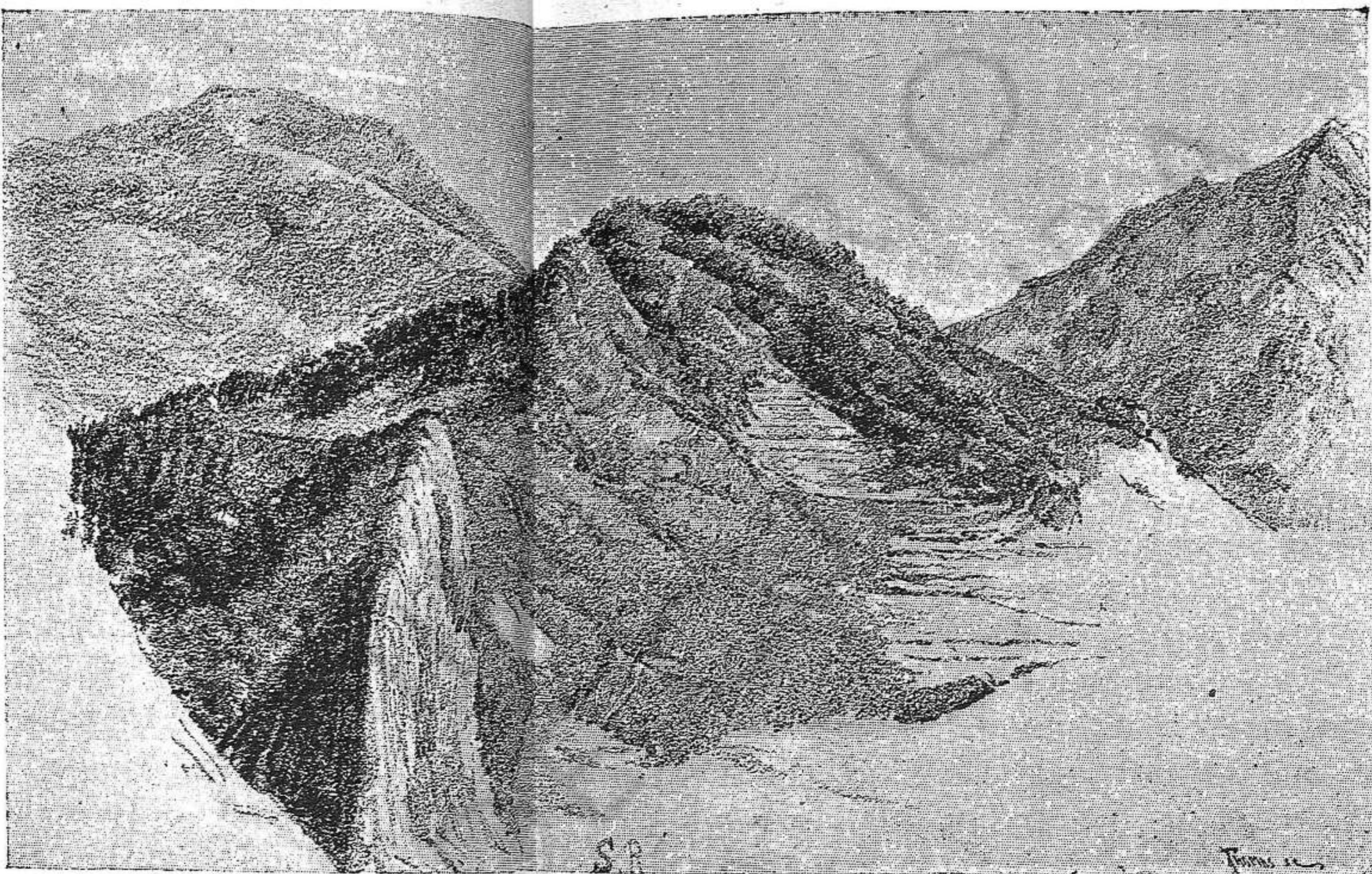
(Acabament)

Xfou tan gran aquesta influencia y tan sensibles sos efectes que ja no 's parava l' home en buscar las veritables fonts y las veritables causas, sinó que n' hi havia prou en crear un nou poder diví, ó un dels tants que ja se havíen creat pera aquesta mateixa fí.

No obstant, no retrocedí per aixó, ni sols quedá estacionari 'l constant encar que lent progrés del saber humá. Latent y ocult permaneixía sempre minant per tots cantons los falsos y corcats edificis que s' havíen aixecat sobre errors sens mida y absurdos principis. Homes hi hagué, martirs mellor dit, que sobreposantse á las especials y críticas circumstancias de sa época, aixecaren sa veu per sobre d' aquellas débils inteligencias que no veyan més enllá dels oráculs y auguris, y predicaren ab tot lo valor de sas conviccions y tota la fé del geni amant de saber, los veritables principis de la ciencia naixent. Per totas parts, á pesar de las terribles influencias relligiosas, surgiren apóstols incansables, genis superiors á quins no intimidavan ni 'ls insults, ni la mateixa mort ab que 'ls brindavan aquells esperits apocats que 's creyan los depositaris dels sants manaments de mil ficticias divinitats. Gran dolor causa llegir las páginas de la historia d' aquests temps en que may estava lluny la llibertat de la tiranía, la sabiduría de l' ignorancia. La guerra sanguenta d' eixos quatre elements es la historia sensera de la humanitat. Los pobles pocas vegadas han vacilat fins á costa de grans sacrificis pera defendrer sas sacrosantas llibertats, y sempre han traballat pera emancipar lo pensament de la esclavitut y del fanatisme. Però ;quántas víctimas! ¡quáns martirs han sigut necessaris pera lograr en part lo sant trionf de la veritat d' aquests principis!

Un jayo

VALL DE RIBAS

Lo Taga

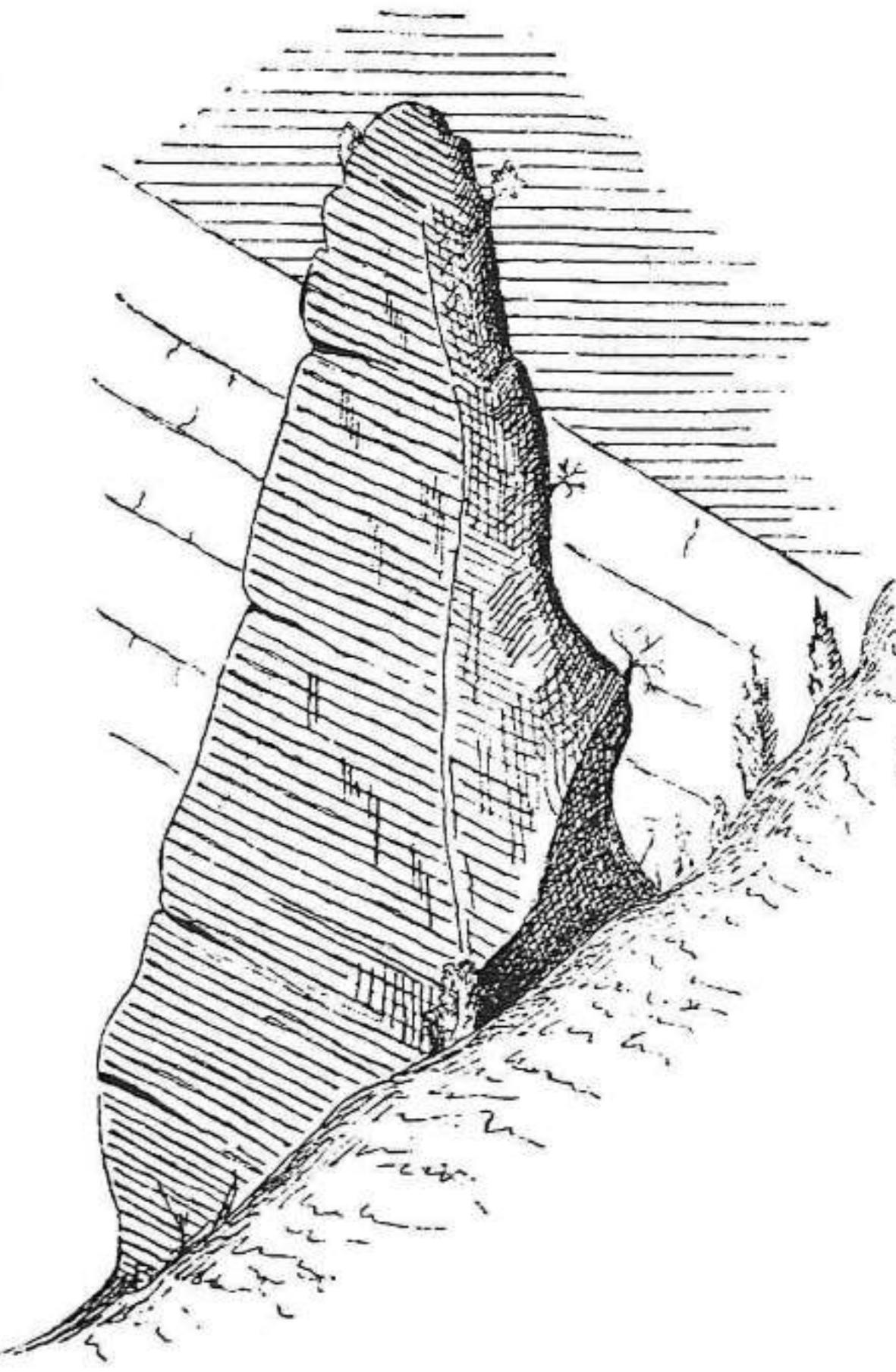
Una vella

GERRA DE CASPE

PISCINA ROMANA DE CALDAS DE MALAVELLA

Guadalajara — LO TINDERON.

No volém enumerar aquí, perqué fora per demés, totes las persecucions que en tots temps han sofert los que dedicaren per complert sa existencia al estudi de la naturalesa. Nos sobra saber que la lluya ha sigut terrible desde 'ls gloriosos temps de la Grecia y del Orient fins quasi á nostres dias.

No obstant la Ciencia no va perdre mai, torném á repetir, ni un pam de terra: Epicuri, Anaxágoras, Aristóteles, Eratòstenes y Arquímedes vetllaren incansables per lo sant progrés del saber humá. Se nota, no obstant, que fins aqueixa época estavan espargits los coneixements científichs per tots los païssos cults sens qu' existís entre eIls cap llás comú, ni eixa relació íntima que fa de la Ciencia un poder indestructible y que constituheix, per dirho així, l' ànima del Univers. Certament que, encar que separats per centenars de lleguas, traballavan tots pera un fi grandiós qual importància no pogueren tal volta apreciar en son veritable valor. Estavan separats per la diversitat de costums, y fins per l' odi profont qu' engendran las guerras en tots los pobles ahont l' orgull y l' amor patri estan ben arrelats; y, no obstant, se donavan la mà quan se tractava de qüestions exclusivament científicas. Mes hi mancava, com hem dit, una unió més estreta, vincles més poderosos y més íntimas relacions. Era necessari que 's reunissin en un sol foco tots los avensos de la ciencia humana, pera que tots anessin á beure allí tot lo que de més gran havia produhit lo geni ivestigador del home. Aquesta unitat la veyém al fi realisada en las escoles y bibliotecas d' Alexandria, institucions que fan dels dos Ptolomeus, Sotero y Filadelfi, y del gran Aristóteles, ànima gran y activa de totes éllas, tres dels homes més grans qu' han trepitxat la superficie de nostre globo.

Realisat ja 'l gran pensament , se reconcentrá en Alexandria quasi tot l' immens capdal de coneixements que fins allavoras se trobaven espargits per totes parts: las observacions astronómicas dels caldeus , los coneixements matemátichs dels egipcis , los sistemas filosófichs de la Grecia y 'ls obscurs é imperfets coneixements de la Xina y de la India , tot avens , tot progrés en ciencias y en arts fou recullit ávidament per los poders de la gran ciutat. Allí 's conservaren , y més tard s' espargiren ab la velocitat del llamp per tot lo mon civilisat. Però transcorra 'l temps y desapareix com totes las cosas humanas eixa renomenada escola despres d' haber deixat profundas petjadas. Ab Hipatia , sacrificada pels cristians mor la grandesa , la gloria , 'ls sacrificis y desvels de tan gran institució. Aquella dona eternisá sa memoria ab sa fé y sabiduría; ella fou lo derrer sospir d' aquella vida forta y vigorosa que derramá la llum per totes parts , ella fou lo postrer batech d' un cor qu' avans hauria animat á la humanitat sensera prengueren ;insensats! destruir per sempre 'ls progresos del humá saber , y no vegeren que las ideas volavan y s' arrelavan en totes las inteligencias ab una forsa prodigiosa pera després germinar més grans y complertas en las generacions següents.

Després que la Grecia de Codro y de Pericles hagué , 's pot dir , desaparegut de la historia d' aquells temps , y després que l' imperi romá hagué sucumbit en virtut de terribles aconteixements , los alarbs son los que llavoras se feren depositaris dels avensos científichs: inventan l' àlgebra , crean la química , donan novas formas á la arquitectura , profundisan la astronomía y hermosejan la literatura. D' alashoras ja no hi hagué poder humá que detingués realment los progressos de l' inteligenzia.

Cert es que com més grans foren los esforsos dels veritables sabis pera lograr lo just trionf de la ciencia, majors foren també 'ls esforsos de las relligions pera aufegar la veu potent de la veritat. Mes notis que no sols no conseguiren aquestas lo més petit trionf sobre aquella, sinó que, per lo contrari, las veyém á pesar seu, enmotllarse gradualment á sas diversas evolucions; y quasi ignorant ellas mateixas aquestos cambis consecutius que s' operavan en lo seno mateix de sos principis fundamentals, continuaren infructuosament una lluyta que de derrota en derrota las ha conduhit al tristíssim estat en que avuy se troban. Y aixó depengué , sens disputa , de que sols admitían las veritats científicas després de haberlas combatut furiosament en nom dels sants pares y dels llibres sants.

En Europa traballava ja, encara que silenciosament, l' alquimista en son misteriós laboratori, d' ahont més tart havia de sortir ab tot son poder la véritable ciencia química, traballava l' anatómich amagadament sobre cadavres humans en busca de las fons de la vida, y baix son tallant escàpell descobria lo més recóndit dels òrgans y apareixian altres ignorats fins allavoras; las matemáticas adquiriren un alt grau de perfecció, y en unió dels avensos sorprendents de la física, la astronomía registrá atrevida las profunditats del espay y 'ns mostrá 'l mecanisme grandiós del moviment dels astres. Aquests constants traballs, ocults encara y reduhits á un curt nombre de personas, oprimit en un cércol d' esperits valerosos, anaren estenentse gradualment per totas parts, introduintse en totas las esferas socials, penetrant fins en lo sumptuós palau d' aquells reys que 's creyan superiors á totas las cosas terrestres, fins á desbordarse majestuosamente per totas las inteligencias en lo sigle XVIII.

Naix Galileu y proba fins á la evidencia que la terra

gira al entorn del sol, á pesar de las persecucions de la Iglesia; Leibnitz descobreix lo cálcul infinitessimal, tan fecundo com combatut en quan á la existencia dels *infinitament petits* per matemátichs com Euler, Lagrange y fins per D' Alembert que no admetia 'ls principis metafísichs del cálcul diferencial sinó com una hipótessis enginyosa que satisfeya als resultats del cálcul; Newton creá 'l método de las fluxions, que venen á esser lo mateix que las diferenciais, ó 'ls infinitament petits aplicats al moviment, troba la fórmula del binomi y descobreix las lleys de la gravitació universal, descobriment lo més assombrós y fecundo de quants registra l' historia de la Ciencia; Descartes posa 'ls ciments del racionalisme modern; Morveau y Lavoiser elevan la química al ranch de veritable ciencia, ideant lo primer la hipótessis de la teoría atómica, no ja ab la vaguetat ab que ho feren en la antigüetat Leuccipi y Epicuri, sinó d' una manera clara y precisa que responía á totas las necessitats de las combinacions químicas; Pascal, l' ilustre geni matemátich que als setze anys escrigué un tractat sobre las *seccions cónicas*, descobrí en part la pesantó de la massa del ayre, y determiná las lleys del equilibri en los líquits. Galvani, Volta, Versted y Laplace aumentaren los coneixements de la física ab sos maravillosos descobriments; Wolf, Balbiani, Bichat, Baër nos llegan sos magnífichs estudis d' anatomía y fisiología, á quin calor naixen hipótessis grandiosas sobre las funcions y la vida dels organismes.

Llavoras comensá una nova vida. La humanitat absorbeix, se pot dir, los lluminosos raigs dels ràpits progressos científichs. S' abandona per sempre eixa filosofía escolástica tan plena de paraulas buydas y pedantescas que introduhian la confusió y la obscuritat en totes las esferas del saber. Al método deductiu, causa de molts

errors, lo substituix l' inductiu d' Aristóteles que posá 'ls ciments de la fecunda Ciencia moderna. Baix son influxo Watt construix la primera máquina de vapor, Versted descobreix lo principi fundamental de la telegrafía, y Casselli remata aqueix gran descobriment ab son admirable pantelégrafo. La brillant llum elèctrica rivalisa ab la que 'ns envia desde l' alt dels céls la hermosa lluna en las nits més claras y despulladas de boyra. Newton y Herschel nos llegan sos telescopis, y per fí, s' idea l' espectroscopi ab lo que 'ns apoderém, sens que jamay ningú ho hagués pensat, de la constitució de las nebulosas, sols y planetas més llunyans de la terra. ¡Gloriosos triomfs del regnat de la rahó! Triomfs que cada dia augmentan en nostre sigle XIX, estant al cap homes com Darwin, Quatrefages, Claudi Bernard, Huxley, Hœckel, Vogt, Draper, Spencer y altres y altres tants que bastan pera enorgullir un sigle. Veritat es que en aquest terreno la oposició quasi ha termenat, per més que sembli succehir lo contrari. Però encara que realment existís, seria tan petita que equivaldria á volguer detenir lo pas d' un elefant ab un miserable grá de sorra.

BALTASAR CHAMPSAUR Y SICILIA

B I B L I O G R A F Í A

NUARI DE L' ASSOCIACIÓ D' EXCURSIONS CATALANA. Any 1.er 1881.

Un bell volum en 4.ta de 584 planas, ab 50 grabats.

Fins fa pochs anys era precis ser poeta ó escriure versos pera obtenir lo dictat de catalanista. Avuy, per fortuna, lo moviment regional va prenent un carácter distint, per no dir més serio, y tot sovint apareixen en lo camp de nostre Renaixement traballs de importància autorisats per noms respectables en lo camp de las ciencias, traballs que 'ns diuhen ben á las claras l' ampla esfera en que lo catalanisme va desenrotllantse.

Sense necessitat de recorre á cap altre testimoni, tenim en abono

de lo que dihém lo magnífich *Anuari* de l' Associació d' Excursions Catalana. No hi ha en sas planas aquella munió de noms llorejats en cent certámens, pero en veritat que tampoch hi fan cap falta, ja que no's trobarian en son element. En cambi lo catalanisme conta en ell ab adherents no menos respectacles ni menos celebrats. Tomás Lletget, Cels Gomis, Codina Langlin (Ramon), Francisco de P. Benenat, Martorell y Peña (Manel), Vayreda (Estanislao), Montserrat y Archs, Alvar de la Gándara y molts d' altres ben apreciats per sos coneixements científichs avaloran lo llibre que 'ns ocupa. Y es de notar la cooperació que hi han prestat nostres ve-hins los alpinistas francesos M. Gourdon y baró de Saint Saud donant á coneixe bona part dels Pirineus que miran cap ensá.

Y aixís tenim, que si catalanistas son los que senten amor per Catalunya y s' esforsan en donar á coneixe en un concepte ó altre quant val aquesta regió, catalanistas serán los que han contribuit ab sos traballs á fer més important lo volum del *Anuari*.

Aixó sentat, tenim donchs que gracias á l' Associació d' Excursions Catalana lo catalanisme pot contar ab un núcleo no pas petit de individuos dedicats al cultiu de la ciencia, individuos que no son pas catalanistas d' avuy, pero certament que molts d' ells no habian merescut encara semblant consideració.

Si altra importancia no revestís lo volúm mencionat, aquesta que deixém transcrita fora suficiente pera ferlo mereixedor al general apreci.

Pera donar una lleugera idea de semblant obra y á falta de espay pera ferho més extensament, nos permeterém transcriure aquestas ratllas del prospecte, que no per ser tal deixan de ser exactas.

«Lo *Anuari* que avuy ofereix al públich la ASSOCIACIÓ D' EXCURSIONS CATALANA es un nou tribut de son entussiasme per la idea excursionista y una proba més de son intens amor á Catalunya. Resultat expontáneo de sa activitat corporativa ó de la individual de sos socis, síntesis completa de uñ periodo de sa vida, manifestació exacta de sos constants esforços, tots los objectius de son programa hi apareixen representats. La investigació històrica y arqueològica, la epigrafía, las ciencias naturals, la topografia, lo estudi de tradicions y cants populars, han animat la ploma dels diversos autors y originat un aplech de traballs que, per sa varietat é importancia, esperém que obtingan la simpática acullida de tots quants s' interessan per nostre Renaixement.

»Lo llibre se divideix en quatre grans seccions: *excursions*, subdividida en *excursions per Catalunya y per fora d' ella—poesía—ciencias, arts y literatura—y secció oficial*, il-lustrantlo gran nombre de grabats, panoramas, planos y una heliografía.»

En quant á la part material res deixa que desitjar l' *Anuari* y creyém que en catalá no s' ha publicat un llibre més complert en lo doble concepte de interessant en text y grabats, y luxós per sas condicions editorials.

Tant es així que estém confiats en l' acullida que han de donarli quants s' interessan per la serietat del Renaixement catalanista.

Los grabats que com á mostra publiquém en las planas centrals d' aquest número donarán bona idea de lo qu' es l' *Anuari* y á ben segur que no 'ns deixarán mentir devant de nostres lectors.

La Redacció de L' AVENS, ab lo desitj de contribuir á la propagació de lo referet llibre, ha demanat y obtingut de la corporació editora alguns exemplars pera la venta, lo qual nos permet enviarlo á domicili de tots aquells suscriptors que desitjin arquirirlo.

NOVAS

Dintre poch veurá la llum en Girona un *aplech* de poesías del aprofitat jove, colaborador de L' AVENS, D. Esteve Forest y Sicart, del qual nos ocuparém després de sa aparició.

Se vendrá al módich preu de 2 rals en las principals llibrerías y en nostra Administració.

Queda constituhit en aquesta capital un nou centre que, plé de magnífichs proposits y de lloables aspiracions, vindrá á ser la veritable representació de Catalunya; nos referim al *Centre Catalá* que s' ha instalat en lo carrer Nou de la Rambla, n.º 42, pis 1.º

Desitjém á la nova societat la prompta realisació de lo que 's proposa, al mateix temps que una llarga prosperitat.

Lo primer diumenje del corrent mes de Maig, se celebrá ab la deguda pompa, en lo saló de Llotja, la festa dels Jochs Florals, que conta ja vintiquatre anys d' existencia desde sa restauració.

Lo president senyor Soler (Pitarra) llegí un magnífich y valent discurs, que sens dupte fou lo mellor de la festa; y acte seguit, després de la memoria del senyor secretari, se llegiren los traballs dels autors que resultaren premiats, entre 'ls quals descolla la poesía titulada *Otger* de la Sra. Dolors Moncerdá de Maciá. Guanyá la *flor natural* lo senyor Riera y Bertran, nombrant reina de la festa á D.ª Aurea Clavé, filla del malaurat músich-poeta Joseph A. Clavé.

A pesar del número bastante regular de composicions que concorregueren al Consistori d' enguany, quedaren sens adjudicarse 'ls premis de mellors temes, com son: l' *himne al modern Renaixement catalá*, la *vida moderna*, los ofers per las dues Associacions d' Excursions, y 'l de la *cerralleria catalana*. Aixó indica, ó que 'ls que concorren als Jochs Florals no son amichs de fer traballs de veritable empenyo, ó que 'ls que son capassos de ferne no son amichs dels Jochs Florals.

Ab franquesa; donat l' excellent Consistori y 'l magnífich cartell d' enguany, nos creyam que 'l resultat passaría dels consabuts versos, de més ó menos válua.

Tip. «La Academia;» de E. Ullastres, Ronda Universitat, 96